

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru atrelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēdul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1890, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se pōtă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decembre 1889, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, în 18 Decembre.

Sunt unele lucruri în viața noastră bisericescă, cari trebuie sulate și pe calea diaristică, și după cum se presintă, trebuie susținute s'au cumbătute de tinapuri, ca să nu apuce a prinde rădăcini prea adânci.

De astădată indigităm un rēu, care la tot cazul trebuie îndreptat să nu se generalizeze.

Este vorba de procederea la instituirea de învătători definitivi.

Din mai multe părți ni s'a comunicat unele abuzuri în această privință, cari dacă s'ar practică, numai urmări funeste pot să aibă pentru îmbunătățirea stărei instrucțiunii noastre populare, pentru care cu atâta intenție se lucră, și atâtea jertfe se prestau și din partea poporului, și și din partea bisericeii preste tot. Ni se comunică anume, că după-ce se fac cele de lipsă pentru escrierea de concurse, în terminul prescriș de lege de regulă să și prezentăză la concurs ómeni cualificați și necualificați.

Decă însă organele chemate cu esecutarea actului de alegere vor ca și mai departe să susțină în postul de învătătoriu un om fără cualificațiunea recerută de lege, atunci spun celor ce se prezentăză la concurs, că deja acolo este cutare și cutare om, care să bucură de încrederea poporului, are concesiuni de rudenii și așa nu-i pōte garantă că va

reuși, și așa nu-i dă sfatul să competeze la aceea stațiune.

Ce se facă un candidat în cazul acesta, decât ca să și vadă de altă stațiune. Așa apoi se întemplă de espiră concursul, ómenii așteptă să se facă alegerea, dar se trezesc cu un ordin protopopesc, că deore-ce nu a competat nimene la cutare post, se institue de nou fostul învătătoriu, ér în mod provisoriu pe un an.

În chipul acesta se face iluzorie alegerea, în chipul acesta poporul escrie an după an concursul, dar nu se alege decât cu spesele împreunate cu această procedură, și nu va vedea stabilindu-se odată un învătătoriu cum se cade în parochiă; o procedere această în detrimentul scólei, în detrimentul poporului și în detrimentul constituțiunii noastre celei frumóse bisericesci.

Când indigităm rēul acesta dorim ca să încete pentru viitoriu, și pentru eventuala stirpire a acestei procederi condamnabile, nu aflăm altă modalitate mai recomandabile, decât ca casurile ce s'ar ivi să se arete la autoritatea noastră bisericescă, ca această să pōtă întervenii și pedepsi pe cel vinovat după merit.

Este un lucru cu greu de cređut după a noastră părere, că se pot întemplă și lucruri de aceste, dar ele totuși se întemplă și dacă se întemplă, trebuie pus degetul pe rană, trebuie pus cuțitul chiar, ca să se tăie ce e putred până nu prinde a provocă în popor disgust și neîncredere față de organele chemate a esecută legea, căci prins odată rădăcini, e cu greu de a mai face poporul se credă, că se lucră cu bunăvoință la fericirea poporului.

De aui de zile ne plângem, că nu putem institui învătători definitivi, dar nu ne am putut închipu, că și cauze de aceste pot fi, cari să pun în calea instituirilor definitive.

Noi scim aprețiă neajunsurile de tot soiul ce se ivesc în administrațiunea afacerilor bisericesci, și scim aprețiă sarcinile ce zac pe umerii organelor noastre bisericesci, dar trebuie să luăm poziție hotărâtă, unde ni se presântă bănueli de necorectitate, sau chiar rea voință față de una sau altă instituțiune.

Astfel de lucruri se pot practisá la comitate, aceste abuzuri le pot face străinii, dar noi și organele noastre nu ar trebui să le facem odată cu capul, și cu atât mai puțin să le suferim. Lege avem și după ea trebuie să lucrăm, dacă nu voim să trecem de nisce speculanți în ochii poporului. Credem, că cei pe cari i privesce, ne vor înțelege.

îndată cređu, și-și strînse óste mare fórte, și puresce la domnu-seu la Sinagrit împérat într'ajutoriu. Și dacă se apropiá Archirie cu ostile de cetate, éră Anadan merse la împératul, și piri pre Archirie, și dișe: Dómne împérate, óre scii Măria-Ta, că unchiu-meu Archirie s'au sculat de a strins óste mare, și vine cu óste pre capul împératei tale, să te prinđă și să te taie, óre se pue el împérat. Éră Sinagrit, împérat gră: óre pōte să fie așa, éră Anadan dișe: De nu me cređi, se cauți că vei vedea óstea lui vind la cetate. Și se spăimēntă împératul fórte rēu, și nu scia ce se facă. Și dișe împératul, Anadane cum voiu face, că vine unchiu-teu cu óste pre mine. Anadan dișe, merge-voi eu la dēnsul, și-l voi mângăia cu cuvinte bune și dulci, și-l voi aduce la împératea. Împératul dișe: De-l vei aduce tu la mine, mai mare boeriu decât tine nu va fi altul nici unul la mine.

Și se duse Anadan la unchiu-seu Archirie, și se sárutară, și dișe: Bine ai venit Părintele meu, și-și dete sănătate dela împératul, și-i dișe: Bine ai venit, pare-i bine împératului de tine, că ai venit. Și așa au diș împératul să mergi tu singur cu mine la dēnsul, éră ostile să le lași aicia, să priviți amēndoi de acolo cu împératul. Archirie cređu și merseră amēndoi la împératul, și-și lăsară óstea pre loc. Și dacă sosi Archirie la împératul, se închină înaintea împératului, și-l întrebă pre împératul de sănătate. Éră împératul aciași începú a-l pedepsi pre Archirie și-i dișe: Bine este Archirie să vii cu óstea pre mine să me scoți din împératea mea.

Revista politică.

Comform dispozițiunei, ce o a luat guvernul Boemiei, cont. Thun, alegerile de întregire se vor face în ajunul anului nou. Din tóte părțile se fac pregătiri pentru reușirea deputațiilor, cari au fost repășit din dietă și totodată se fac pregătiri și pentru a se ajunge la o aplanare a lucrurilor. Deputatul Plener, marele pangermanist a sosit în Praga pentru de a luá și dēnsul parte la activitatea, ce o desfașură colegii sei de principiu.

Între polonii și rutenii Galiției se pōrtă o mare dușmănie, care a ajuns până la amenințări formale. Rutenii pretind ca în ținuturile locuite de ei limba pe tóte terenele administrațiunei să fie cea ruténă, ér polonii, cari pōrtă gândul să asimileze tot, au devenit și mai îndărgiți în politica, ce o urmăresc.

De altfelu polonii pōrtă gândul să polonizeze și Bucovina și în direcțiunea această sunt ei spriginii și de cehi. Acestia pretind ca universitatea din Cernăuți să se transfereze la Brün, polonii, cari ved în universitate un stálp al germanismului vor spriginii reciproc prefensiunile cehilor.

De cât-va timp Galiția a devenit de tot agreată din partea Rusiei. Diarele ruse se ocupă mereu cu situațiunea critică financiară din Galiția și îndemná pe ruși la jertfe bănești pentru frații lor, cari gem sub jugul austriac totdeodată însă le impută acestora, că ei mai așteptă dela Viena restaurarea statului lor, uitesc la frații lor din Polonia rusescă în ce stare bună materială se află, încât sunt demni de invidiat, și nici prin gând nu le mai trece de a mai formá un stat independent. La stăruințele guvernului Ignatieff s'au și împărțit între locuitorii Galiției mai multe sume considerabile de bani.

Pentru spriginirea slavilor lucrăză din tóte puterile și societatea de binefacere rusescă. Acesta a ținut la 22 l. c. adunarea anuală în Petersburg, la care a luat parte între alții, reprezentantul sêrbesc, Siranic, marele rusofil Zankoff și alți reprezentanți străini. Ca de obicei decurse și această adunare cu demonstrațiuni insufleteite „pentru frații slavi”. Între altele s'a cetit și un apel, în care se arată stările nelegitime ale slavilor din Bucovina și ale altora supuși jugului străin, ér la urmă apeleră la ajutoriu pentru „frații din Galiția și din Muntenegro”, cari sunt espuși peirei din cauza fómetei. Profesorul Palmia vorbi pentru monumentul lui Hus și pentru cehii tineri, cari înclină la Rusia.

Agitațiunile foilor rusesci pentru provinciile ocupate continuă în mod sistematic. „Slavanskija Is-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Povestea lui Archirie cu nepotu-seu Anadan.

(Urmare.)

Și l'am dus de l'am cortenit la dēnsul, și am diș: Dómne, voia mi se slujască nepotu-meu Anadan în locul meu, că eu sunt bētrân, éră el este tinēr de mai pōte slují. Eu voiu să me ert dela împératea ta să me duc la casele mele să me odichnesc. Éră împératul dișe: Fii ertat Archirie, și pasă la curțile tale de te odichnesce. Éră când vei trebuí și te voiu chemá, tu să vii. Éră nepotul teu va slují și va fi boeriu mare la mine. Și se închină Archirie, și-și luá diua bună, și se duse la casele sale, și ședea de se odichnea. Éră nepotu-seu Anadan gândi rēu asupra unchiu-seu lui Archirie, și socoti cum va face ca să-l pérđă, și să fie el volnic pre avuția unchiu-seu. Și ședú de scrise carté mincinosă, și o pecetlú cu pecetea împératului, și o trimise la unchiu-seu Archirie. Și scria în carte așa: Eu, Sinagrit împérat, scriu la tine Archirie înțelept sănătate, și bunătate, ca la nădeșdea noastră, și în ce cias vei vedea cartea noastră, tu într'acel cias să te scoli de acolo cu tótă țara ta, cu óste cum vei scí mai tare și mai curēnd se vii la mine, că me împresurá óste grea dela turci. Și dacă vėđú Archirie cartea lui Sinagrit împérat:

Cred, tu ai fost miluit de tată-meu, și de mine, și decât tine la cinste nu mai era altul nime și mai mare boeriu, éră acum tu ai vrut să-mi mânăci capul meu, ci-ți vei mănca capul teu, și acum capul teu voiu să-ți taiu. Ér Archirie nu putú nimica să răspundă, ci numai ce apucă de răspunde, nu sciu nimica Dómne. Și începú și nepotu-seu Anadan a-l pedepsi, și-i dișe: Îmbētrănit-ai, mintea-ți-ai perđut, cum nu putu-și răspunde Domnu-teu nimic. Împératul dișe: Anadane cum se cade unchiu-teu, judecă-l, că-i esti nepot. Anadan dișe: Că i se cade să-i tai capul, și să-l depărtezi 300 de coți dela trup. Și așa dișe împératul armașului celui mare îndată să-i taie capul, și să-l delunge dela trup 300 de coți, cum i județul. Și luá armașul pre Archirie, și-l legă, și-l scóse afară. Ér Archirie dișe cătră armaș, frate scii, că óre-când mult bine ți-am făcut și eu, și ți-am scos capul, să-ți aduci aminte. Ér armașul dișe: Sciu frate, ce dară cum vom face că cela ce nu face pre dișa împératului, cu capul plătesce. Ér Archirie dișe: Mergi la împératul și di așa: împérate se rógă Archirie să-l lasi să-l duc la casa lui, să-l taiu acolo, să-l slujască popii lui, și să-l plângă jupánésa lui și róbele lui, și trupul să l îngrópe acolo, ér capul eu îl voiu aduce aicia la împératea ta. Și étă eu am un tâlhariu în temnița mea, și-și sémână cu mine, și-i vei tăia capul lui, și-l vei aduce la împératul, și i vei spune, că mai tăiat.

(Va urmă).

vestija", organul societății de bine facere aduce un memorandum cu privire la emigranții din Bosnia și Herțegovina, care se va aterne camerilor marilor puteri europene. „P. Viedomosti” scrie între altele, că numai prin forță și teroare mai poate ocărui guvernul austriac aceste provincii și acesta o și eseriază. Pe sârbii ortodocși îi supune la dări grele numai, căci sunt sârbi, încât restanțele au ajuns sume ne mai auzite în raport cu timpul scurt, decând administrația austriacă a ajuns stăpânitoare. Soldații cari fac gardă înaintea caselor, comit cele mai ilegale fapte, populațiunea a ajuns pradă nu numai fometei, dar și catolicismului și prozelitismului politic. Guvernele europene vor trebui mai curând sau mai târziu să se ocupe, ca să resolvă odată definitiv această cestiune.

Crisa din senatul României s'a aplanat. Demisiunea generalului Florescu a fost primită și senatul și-a ales președinte pe dl Crețulescu, ér între vicepreșidenți pe dl Urechia. Președintele s'a și prezentat la palat cu răspunsul la adresă. Regele a răspuns, că grija cea dintâi ce o pórta e bună starea țerei și că acesta va continuá a o nutri și moștenitorul tronului.

Ce privesce darea în judecată a ministeriului Bratianu încă nu se póte scí, cum se va terminá. Guvernul nu va face cestiune de cabinet din ea, mai mulți oratori din șirurile guvernamentale vor combate însă darea în judecată.

În Brasilia domnesce mare anarhie. Monarhistii au început a înscená tulburări și cu această ocaziune s'a dovedit, că puterea lor încă e mare, de aceea și continuá cu tulburările. Mulți dintre republicani, neindestuliti cu politica urmărită de capii revoluțiunii, cari au resturnat dinastia ca se domnescă despotice, încă s'au răscolat. Mai multe ciocniri au avut loc și numai după mari vărsări de sânge cu ajutorul miliției s'a putut pune întrucátva capăt tulburărilor. Guvernul provisor s'a vădút necesitat a anunța, că contra tulburătorilor se va pronunța pe viitorul tribunalul marțial.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”

Făgăraș, 24 Decembre n. Dle redactor! Reconstituirea oficialilor comitatensi s'a făcut în cele din urmă și la noi la 23 Decembre a. c. Înainte de a se face alegerea s'au înscenat pregătiri mari, atât din partea magiarilor cât și din partea românilor, cari de astădată, conduși de bărbați bravi au căutat să și angajeze toate puterile spre a puté reeși cu candidații, pe cari intenționau a i alege. Cu vre-o două săptămâni înainte de ziua alegerii s'au ținut mai multe conferențe, clubul electoral și-a formulat apoi programa, pe care a comunicat-o și conferinței generale, ce s'a ținut în preția alegerii Duminecă după amédi, carea a fost presidată de M. O. D. Iuliu Dan, adm. protopresb. gr. or. și carea din cauza lungilor discusiuni, ce s'au escat, a durat până séra la 7. Lucruri mari însă nu s'au putut hotári cu toate discusiunile, deóre ce puternicii țilei încă și aveau programul lor, dela care nu voiau să lase nici o iotă, și acest program ni s'a fost comunicat și noué într'o conferință micstă, la carea din partea românilor au fost chemați numai adm. protop. Iuliu Dan, Dr. Micu, Dr. Motoc și preot. gr. cat. Chișereanu.

Lupta s'a aprins la primul punct al programului, la postul de vice-comite. Ungurii s'au luptat pe mórte și pe viață pentru vice-comitele de până acum Dănilă Grămoiu. Cu durere trebuie să accentuez, că aici frații greco-cat. au făcut cestiune de confesiune, alăturându-se și ei pe partea magiarilor și a jidanilor și protestând pentru candidarea la vice-comite a protonotarului Ioan Turcu, care prin energia sa și prin tactul seu a făcut mult bine comitatului și care cu deosebire pentru români e mâna dréptă în toate cestiunile.

Abstrăgénd însă dela acesta, dl Turcu e considerat ca cel dintâi, carele póte dá pept cu afacerile noastre. Acesta o sciu toți fórte bine și nimenea n'a putut să ridice vre-un protest, dar cu toate acestea la puternicii țilei nu le place de densus.

Densus se bucură însă de mare popularitate și vădénd contrarii că părintele administrator Iuliu Dan și cu partida sa nu vor să cedeze de loc și că cu toate înfricările lor vor rămân tari, au recurs la alte mijóce. Dl Turcu a fost amenințat, că dacă nu va abđice până la 7 óre în preția alegerii de a fi candidat la postul de vice-comite, nu va fi ales nici barem protonotariu, ér lucru curios, gr. cath. cu dl comite suprem în frunte au amenințat și pe dl administrator, că dacă mai persistă l va pári la Venerabilul consistoriu din Sibiu ca pe un agitator.

Duminecă séra târziu s'a ținut încă o conferință la dl comite suprem, la care au luat parte dintre români: părintele administrator Dan, Dr. Iancu

Meșian Dr. Micu, căpitanul i. p. Stanciu, căpit. i. p. Cosgarea și preot gr. cath. Chișereanu și aici s'a statorit apoi definitiv programul, ce avea să se prezente mâne adunării generale, lucru tare ușor, după ce dl Turcu a abđis de a candidá la postul de vice comite.

Acésta abđicere a pricinuit în tabera contrară mare bucurie, noué însă mare mâchnire, dar nu l'am putut pune în risic.

Adunarea generală s'a deschis Luni la 10 óre. Vice-comitele Grămoiu prin o vorbire a abđis în numele ampioaiților, lui i-a răspuns júđii Tibald și Gal, cari au mulțamit ampioaiților pentru serviciile aduse lor, le urmă părintele adm. cu o vorbire frumoasă în limba română tot la adresa ampioaiților. S'a constituit apoi comisiunea candidatóre și s'a ales din partea adunării: Iuliu Dan adm. protop. gr. or., adv. Dr. Micu și căpitan. Stanciu, ér din partea comitelui suprem s'a denumit: Simon Jenó, Zankó Emil și Kóncezi Gyula. La propunerea comisiunii s'au aclamat: Dănilă Grămoiu vice comite, Ioan Turcu protonotariu, Aron Poparad I vice-notariu, Benedek Arthur II-lea vice-notariu și Csató N. III vice-not., Nagy Sándor președ. scaun. orfanal; Ioan Florea I asesor, Herszényi Bálint II asesor, Grigore Negrea perceptor și Franz Schneider controlor; protopretori: Aldulea Meșian, Ales. Belle, Herszényi Imre și Iacob Popeneciu; pretori; Necșá Russ, Borosnyai, Molnár.

După atâta muncă séra s'a ținut o convenire, în care n'au lipsit nici toastele. Au toastat adm. Iuliu Dan pentru o viêtă laboriósă a vice-comitelui, Dr. Micu pentru ampioaiți, Nicolau Aron pentru învătători, Vicențiu Grama pentru solidaritate între români, Iosif Pop preot gr. cat. pentru armonia între confesiuni, respective între părintele vicariu V. Raț și adm. Iuliu Dan, avocatul Benedek Gyula pentru libertate și frățietate, căp. Cosgarea pentru limba română, Benedek pentru coróna sf. Stefan, ér Costi Pop într'un toast nimerit a satirisat pe magiari, luând esemplul: sobolul cu ariciul. β

Deda, 14/26 Decembre, 1889. Dle redactor. Eri în 13/25 Decembre a. c. preoțimea, inteligența și poporul din acest ținut a petrecut la cele eterne pe vrednica preutésă Maria Popescu nasc. Șandor.

Serviciul divin s'a început la 1 óra p. m. după tipicul bisericeii noastre, și a fost executat cu cea mai mare punctualitate de către 6 preoți conduși de vrednicul nostru protopresbiter Galaction Șagău. După finirea serviciului a urmat cuvântarea funebă ășită din rostul M. O. D. Galaction Șagău, prin-care a arêtat în liniamente generale meritele defunctei ca economă și educátore a familiei sale, a arêtat însemnătatea cuvântului „mamă”, datorințele mamei în familie și societate; făcând aplicări la defuncta, carea cu adevărat a fost model de soție și mamă.

În decursul serviciului divin cosciugul defunctei era încunjurat de întristatul ei soț Ioan Popescu, fost administrator protopopesc și paroch în Deda, de fiu sei Leon capelan lângă bêtânul seu tată, Iosif, rigorosant în drepturi și unica sa fică Rafila, măritată după parochul Ciril Deac, apoi de numeroșii sei consângeni și afini, cari au alergat din mari depărțări spre ai dá iubitei ultimul tribut, vêtsând câteva lacrimi pe cosciugul și la mormântul în veci neuitatei lor: soție, mamă, cumnată, consângene și afine.

În veci va fi neuitată de poporul din Deda, pe care l'a ajutorat după puțințe cu mijlóce și cu sfaturii bune, fiind o adevărată mamă a sêracilor.

Îndemnând pe cei tari la lucru, pe cei nepuțincioși ajutându-i, pe cei bolnavi și năcăjiți mângându-i, cu un cuvânt dând povețe bune tuturor în timp de 38 de ani, cât a fost preutésă în Deda.

Defuncta un model vrednic de imitat în fapte bune, ne-a lăsat comóră în vredniciei sei fiu, în cari cu multă îngrigire a sciu să sêdêscă simțeminte de român, făcându-i astfelii membrii folositori bisericeii, națiunii, patriei și societăței.

Dee Dđeu ca astfelii de mame să fie multe, căci numai așa vom puté sperá la un viitoriu mai bun.

Defunctei îi đic eu și cu mine toți aceea căți au cunoscut-o:

Fi-ei țérina ușóră și memoria în veci neuitată!

S. A. Călean.

Încă odată cestiunea meseriașilor nostri.

Nu pot să me despart de cestiunea această înainte de a atinge încă un punct, după mine, fórte momentos în deslegarea cu succes a problemelor atinse în articuli mei, cari au avut de subiect meseriașii nostri și ridicarea lor la trépta dorită de tot fiul națiunii române.

Nu este, nici rațional și dóră nici potrivit cu rezultatele dorite ca să așteptăm binele tot dela alții, nu este însușire de om serios, sau de clasa socială se-

riósă și cu dor de progres a așteptá sê-ți cadá para în gurá.

Acésta cu atât mai puțin just, cu cât, cred eu, că astăđi suntem sburători, ceea-ce indică, că noi prin noi însine să ne susținem și cultivám.

Aceste sunt reflecșiunile, cari 'mi venirá în minte, când prinsei condeuil amână, ca de nou să me ocup de meseriașii nostri.

Mi se pare, că meseriașii nostri, prea mult pretind și așteptá dela cei de un ném cu ei, pe când de altá parte plângerea generală e, că meseriașilor nostri mai mult le place să petrecá în societăți străine, decât române, ba chiar întrá în raporturi de rudenie cu de acestia. Sê nu găsêscă ei la căsătorie și o fatá de român: de preot, învătătoriu, de țeran de frunte, carea să fie după inteligența sa frêscă cu mult mai superióră unei domnișóre străine și mai recomardabilá din toate punctele de vedere.

A-și trage deci atențiunea tinerilor nostri meseriași asupra acestui punct delicat, fără a voí cătuși de puțin să eserit prin această vre o presiune óre care, căci sciu este, că în nici o afacere lumêscă nu este mai periculósă în consecunțele sale presiunea decât chiar în punctul acesta.

Aprópe în general se accentuéză, că dintre meseriașii nostri prea puțin și o pricep pe deplin meseria lor și nenumérate încercări a le familiilor române, de a-i spriginii au rêmás fără rezultatul dorit, fiind aceste silite să alerge la străinul, carele le ofere și lucru mai cum se cade și și mai solid, ba se susține, că și cari lucrá mai bine, au însușirea uriciósă și descrescátore, de a te amână de pe o țí pe alta chiar ad calendas graecas.

Sunt aceste afirmațiuni drepte, ori dóră suntem noi prea pretensivi față de ai nostri, una din două, dar la tot cazul sunt cauze suficiente, ca să ne tragem bine sêma cu ele și réul, unde este, să căutám sê-l vindecám.

Cum vine de meseriașii nostri nu-și pricep pe deplin meseria? Cari sunt cauzele acestei aparițiuni? Sunt réi măiestrii, la cari își primesc instrucțiunea elementară sau ulterióră? Ori mânați de ajutoriu să prea grábesc cu începerea meseriei pe picioré proprii? Sê póte, că sunt réi și măiestrii, la cari și încep și continuá meseria, se póte că lipsesce și interesul, față de cultivarea lor, toate se pot, dar decât toate, mai mult se póte, că tinerii nostri meseriași prea de timpuriu mirósă a domnie, sunt prea comođi, dar mai pre sus decât toate, sunt loneși la picioré.

Aceste scáderi trebuie deci îndreptate.

Întreb eu, căți sodali români aud de dorul de a vedé lume mai largă, decât caminul domnului seu? Căți dintre meseriașii nostri pot documentá, că au lucrat în Arad, Timișóra, Budapesta, Viena, Berlin sau dóră și Paris? Puțini de tot!

Acésta este fórte réu, de tot réu și înzădar ne vom încercá noi să ajutám clasei acesteia, când în ea nu este plântat dorul de progres.

Noi bine scim cu toții, că scóla prea puțin póte sê și dea în timpul relativ scurt și dacă nu vom căutá să ne cultivám mai departe, rămânem îndêrpt.

Mai mult decât cartea, ne cultivá lumea și viața socială, în carea căutám să ne învêrtim. Lumea și viața socială însă nu vine la noi, dacă nu mergem noi la ea.

Acesta este un punct cam negru în întreg organismul nostru social-cultural, dar pre alți rami ai vieții nu se manifestéză cu o așa evidență și atât de funest în urmări ca și chiar în ramul industriei, care de sine este avisat la folosirea acestui puternic mijloc cultural.

Judecați deci tinerilor meseriași serios la această împrejurare, dacă aveți în vedere binele vostru prin și a scumpei națiuni române!

Êtá ve aduc un esemplu, luați-l de model și urmați-l în cariera voastră!

În țilele acestea întâlni în o localitate din loc un tînér sibinan, pe care domnul locului îl salutá cu multă căldură și chiar cu expresiunea unei bucurii óre care, a bucuriei, pe carea o simte ori și care om când își vedeve un cunoscut. Din schimbarea de cuvinte reciproce, putui se înțeleg, că dñsul este un industriaș care de cinci ani s'a depártat din locul natal și a lucrat prin Timișóra, Seghedin, Debrețin, Budapesta, Viena, Triest, München, Dresda și apoi un an și jumătate în Berlin, timpul cel mai frumos al vieții sale, cum đicea el.

Mi a plăcut mult acest tînér, atât pentru cele ce scia să le enareze cât și pentru modul, cum scia el să le enareze.

Câte cunoscințe nu și-a căștigat acesta. Cum nu și se presenta el ca un bărbat, trecut prin scoli înalte.

Am oftat în inima mea și m'a durut, că acest tînér nu e român, o slábiciune omenêscă, ce se fac. Tot atunci am cugetat, că atunci, când reuniunile meseriașilor nostri s'ar îngrijii de cultivarea acestui simț, când numai unul mai inteligent, sau

doi, ar umbla prin lume, căutându-li-se perfecționarea, această clasă socială, pe carea noi atât am dorit-o și pe carea o stimăm, ar prospera nespuse, spre binele și fericirea nămolului românesc. Dr. P. S.

Convocare.

P. T. membrii ai despărțământului învățătoresc din tractul Orăștiei se invită prin această la prima adunare ordinară de despărțământ, care se va ține Sâmbătă, în 23 Decembrie c. st. v la 9 ore a. m. în edificiul școlii capitale gr. or. din loc cu următorii

Program :

1. Autenticarea procesului verbal din ședința premergătoare;
2. Raportul cassariului despre starea cassei;
3. „Ce poate fi subiectul în propozițiune”, prelegere practică din limba română, de Ioan Fleșeriu, învățătoriu în Romos.
4. „Desvoltarea inteligenței în elev”, disertațiune de N. Bărsan, critică de comisiunea constatătoare din: Vasile Corcodel, I. Fleșeriu și I. Petruțescu;
5. Din istoria patriei: „Lupta de pe câmpul pânei la anul 1479” prelegere practică de G. Joandrea.
6. Propuneri eventuale;
7. Diverse.

Se observă în interesul domnilor învățători, că prelegerile practice se vor tracta înaintea elevilor și elevelor din cursurile superioare dela școlă capitală din loc.

Totdeauna se atrage atențiunea onoratorilor comitete parohiale asupra dispozițiilor din statute în urma cărora sunt îndatorate a prevedea pe dnii învățători cu diurnele recerute.

Orăștie, 14 Decembrie, 1889 v.

G. Joandrea
vice. preș. desp.

I. Fleșeriu
secretariu.

Varietăți.

* (Resignațiunea arhiducelui Ioan.) În calendarul de curte pro 1890 numele fostului arhiduce nu mai obvine, precum nici în lista genealogiei, în carea el se numera ca al 30-lea copil al marelui duce Leopold II. Toscana

* Ședința plenară a consistoriului gr. or. din Arad se va ține la 21 Decembrie (2 Ianuarie 1890) a. c. la 10 ore dimineața. Obiectul principal, precum comunică „Gaz. Pop.” este petițiunea românilor ortodocși din Budapesta prin care arătând dorința de a se constitui într-o comună bisericească română, cer încorporarea lor la eparchia română gr. orientală din Arad.

* (Atentat contra vieții țarului). Țarul Rusiei era gata să cadă erăși jertfa unui atentat. Deastădată cursa s'a pregătit cu o rafinare mai mare. S'a încercat adevărat să se-l învenineze și să pare a fi și succes într-o măsură, căci precum raportă foile franceze țarul suferă, dar s'a ținut mult timp secret cauza suferinței. Nihilismul a început deci cu alte mijloace a pune capăt vieții țarului

* (Recunoșterea principelui bulgar.) Bulgarii tot mai speră, că principele Ferdinand, va fi recunoscut de principe bulgar, de către puterile, cari au semnalat tratatul de Berlin. În una din ședințele sobraniei a răspuns ministrul Stransky, că guvernul de acum poartă mare grijă pentru această și că s'au făcut și pași cu succes. În detalii însă nu poate să se lase. Ministrul a făcut de sigur aluziune la cuotarea împrumutului bulgar prin bursa vieneză și cea din Budapesta.

* (Influența.) Influența rusă a cuprins Europa într-o măsură. Sunt orașe, între cari și Parisul, unde a treia parte a locuitorilor suferă de influență. Morbul a luat un caracter mai acut încât degenează în alte morbiuri, de pept, de plumăni etc. Influența o capeți din bun senin. Simptomele ei se arată mai întâi prin pierderea gustului de mâncare, beutura spirituasă n'are gustul obicinuit, membrele încep încetul cu încetul se te dora până ce corpul întreg îți înțepenește și încep durerile grozave de cap, cari te mistue, și la cari se mai adaugă o grădă mare și fiori reci prin oșe, cu toate, că ai nădușeli mari. Lucrul cel mai cu minte e, când se arată primele simptome să te așezi în pat, să îți faci caldura în casă și se aștepti până ce îți trece. O sticlă cu apă de soda, un gram praf de China luat în trei rânduri în părți egale și o compresă rece la cap, care te mai așază de aiurări pot să se întrebuințeze cu succes ca medicamente. Diariul „Figaro” recomandă o amestecătură de cēju Elatină cu lapte în părți egale, care trebuie luat de mai multe ori.

* (Reuniune pentru ajutorarea copiilor săraci.) Din Lipova se comunică, că damele române s'au întrunit Duminecă la 22 Dec. n. într-o

adunare, unde au hotărât a se constitui într-o reuniune [pentru ajutorarea copiilor de școlă săraci. Până la constituirea definitivă și întărirea statutei or „reuniunii femeilor române din Lipova” s'au angajat mai multe dame și damicele să colecteze bani, pentru ca și în anul acesta cu ocaziunea sărbătorilor copii săraci să poată fi ajutați cu haine.

* (Cât a câștigat Melchior Farkas?) După protocoalele de instrucțiune în procesul șarlatanului Melchior Farkas, s'a satorit, că acesta a făcut în total următoarele câștiguri frauduloase în loterie: La 1863 primul câștig cu 24,000 fl. La 1875 odată 33,000 fl., altă dată 16,000 fl. La 1883 a câștigat 20,000 fl. La 1887 și 1888 câte 20,000 fl. la loteria din Buda. În anul 1888 a mai făcut un câștig de 15,000 fl. la loteria din Viena și tot în acel an la loteria din Buda altul de 16,000 fl. În anul de față a câștigat odată 12,000 fl. și pe urmă 380,000. Acesta este câștigul care i-a frânt gâtul. În total a câștigat suma oribilă de 655,000 fl. Va se dăca 26 de ani și-a continuat această meserie în complicitate cu funcționarii și colectanții statului! Frumose stări de lucruri.

* Ajutorarea învățăceilor săraci dela meserii din Brașov s'a făcut Duminecă la 17/29 Decembrie în sala gimnasiunii române. Vestmintele au fost procurate din fundațiunea generoșilor Mihail și Elisa Stroescu.

* (Diaristic.) „Meseriașul român”, singura foie care o aveam noi români pentru industriași și carea a fost până acum susținută numai cu mari sacrificii din partea părintelui Bart. Baiulescu, în numărul ultim din anul acesta și ea rămas bun dela cetitori, deore-ce trebuie să apună. Căusele sunt ușor de aflat. Fôia, carea costa numai 1 fl. 20 cr. și-a mărit numărul restanțierilor încât cu totă suma de 250 fl. din fundațiunea M. și E. Stroescu nu și poate plăti nici speșele de tipariu. Regretăm acest fenomen cam obicinuit la noi români.

* (Repetițiunea examenului de oficer.) În urma unei deciziuni a ministeriului comun de resbel, fostii voluntari până inclusiv în 1888/9, cari n'au depus examenul de oficer se admit din nou la examen, până de trei ori. Examenul se va face însă din toate obiectele și încât privește teoreticul, după noua instrucțiune pentru școlile militare. Cei cari au depus examenul teoretic, ăr în practică nu sunt destul de deprinși vor fi înaintați la gradul de oficer în rezervă numai după ce vor face exerciții patru săptămâni pe speșele lor proprii.

* (Esecutat în Paris.) În zilele trecute a fost decapitat în Paris renumitul ucigaș Caps, care deja în etate de 14 ani a comis un omor și care numai în primăvara trecută și-a împușcat amanta. Publicul n'a fost numeros, din cauza frigului. Osânditul presimțea, că i se apropiă césul cel din urmă. După meșul nopții s'a sculat, s'a îmbrăcat și așteptă se vie să-l ducă la locul de executare. Dar când văd, că nici la 7 ore nu se deschide ușa, Caps se trânti erăși pe asternutul seu. După câteva minute însă intră la el comisia judecătorească care 'l avisă, că rugarea lui de grațiere i s'a respins și că i s'a apropiat ora pedepsei. El se lăsa cu blândeță să se lege mâinile cu curele. Pe umerii lui goli îi aruncară o manta neagră, ca se nu suferă de frig. Osânditul n'a voit se primăscă pe preot, l'a rugat numai să-i serute părinții în locul lui, beu apoi trei păhare de rum și plecă cu pași gravi dealungul coridorelor. Când s'a deschis pörta și a vădut butucul pe care avea să și plece capul, îngălbeni grozav, dar nu șovăi, ci plecă curagios spre treptele locului de osândă. Preotul îi mai arătă odată crucea cu Christos răstignit, dar el își întorse capul. După câteva minute capul lui Caps era despărțit de corp.

„Cuvânt ocașional”

rostit în ședința publică a societății de lectură „Andrei Saguna”, din presera sfântului „Andrei” — de Elie Cristea, cler. în curs. III-lea

(Înceere.)

Cine e acel bărbat, care cu inima plină de dor alergă din depărtare spre a rengenăra o națiune și spre a desgroa instituțiunile ei bisericești?

Se răspund la această întrebare? Nu! Căci ved, că buzele fie-căruia sunt pregătite a-mi dá răspunsul dorit.

Inima ne pălpiteză cu mai multă repejune, când ne aducem aminte de acel bărbat providențial.

Atât este de fermecătoriu numele de „Andrei”, pre care ași și pruncii 'l esprimă cu pietate, ăr bătăni cu mult respect.

A-și abusa de paciunța industriei adunări, dacă m'a-și estinde asupra tuturor faptelor acestui mare arhieru. În scurt ni le descrie unul din discipulii sei în cuvintele:

„Nu e luptă unde el n'ar fi bravat, nici triumf la care n'ar fi meritat”.

*) Z. Boiu la banchetul jubileului de 25 ani ai episcopiei lui Șaguna (21 Aug. 1871).

Me mărginesc a atinge numai una din florile, cari îi compun cununa nemuririi și anume: „Reinoierea Metropoliei”, și acesta cu atât mai vartos, cu cât preste 12 zile se împlinesc un 1/4 de secul, de când biserica noastră și-a reocupat locul, ce-i compete, și pe care vitregitatea timpurilor i l'a denegat timp de vre-o 166 ani.

Anul 1846, anul venirii lui Șaguna, este acel an epocal în viața noastră națională-bisericească, în care „s'a întors plângerea noastră spre bucurie”, căci biserica și națiunea și a primit pe adevăratul conducătoriu, care la începutul activității sale striga: „Până aci trecutul, de aci viitoriu!”

Șaguna îndată după așezarea sa în Sibiu își îndreptă atențiunea asupra ridicării bisericii sale din starea umilită, unde intrigile Iesuiilor și a puternicilor țilei o dejosiră, sciind, că precum în trecut, așa și pe viitor numai biserica va pute fi poporului român adevărata mamă. Și lucrând din toate puterile și și nopțe planul propus i-a succes; i-a succes, căci arma lui a fost cuvântul adevărului: „și adevărul mai curând ori mai târziu trebuie să ășă la lumină.”

Trec peste adunarea din 3/15 Maiu 1848, în carea s'a făcut primul pas în direcțiunea restaurării metropoliei, peste petițiunile și memorandele făcute în cauza acesta de Șaguna și de alți bărbați destinși ai bisericii noastre, trec peste memorabilia deputațiune din anul 1862, sciind, că toate aceste sunt ilustrei adunări prea bine cunoscute.

Amintesc numai, că după o luptă grea și lungă de apröpe II decenii mormântul Metropoliei noastre se deschide și biserica reinvie spre o nouă viață.

Preabunul nostru rege a fost acela, care ca și ingerul dela mormântul Domnului, prăvălind piatra de pe mormânt a strigat românilor ortodocși: Nu Ve temeți, știu, că metropolia cea răstignită o căutați — ea a reinviat.*)

Șua de 12/24 Decembrie 1864 a fost ziua, carea a vestit românilor ortodocși din Transilvania și Ungaria cuvintele mântuirii și în carea marele Andreiu însoțit de biserica sa pută să serbeze desgroarea vechei metropolii, pe carea îi scurt vădători o îngropară de vie.

Preste puține zile se împlinesc 25 de ani, de când maica noastră bisericească serbeză această și cu söre în viața noastră bisericească.

25 de ani, de când mama, carea ne dá adevăratul nutremânt lepădând haina de jale se îmbracă în haină de bucurie și de sărbătoare; 25 de ani se împlinesc în curând, de când fii credincioși ai bisericii noastre mulțămesc prin rugăciuni ferbinți puternicului Creator, că i-a scos din întunerecul trecutului, și preabunului monarch, că s'a îndurat a pune biserica lor la locul, ce după drept îi compete. Să lepădăm deci și noi grijile vieții, să aruncăm un vël asupra trecutului trist și sosind ziua jubileului de 25 ani a reinființării bisericii noastre să cântăm împreună cu Psalmistul: „Acăsta este ziua, care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'nsa.”

Prin restaurarea Metropoliei s'a resolvat unul din cele mai esențiale puncte ale programei lui Șaguna; dară marea lui operă nu era terminată.

Biserica își avea numai „corpul și inima”, îi lipseau însă „vinele și prin urmare procesul vital nu se pută observă.”

Nu avé legi speciale, cari să i reguleze afacerile.

Abia trecură 7 ani și Șaguna a împlinit și acesta lipsă, căci în primul congres național-bisericesc ă pus în mâna trimișilor bisericii: „Magna Charta”, adevăratul organic, dicend cu lacrimi de bucurie:

Înoescete, înoescete
Noule Ierusalime,
Că și-a venit lumină,
Și mărirea Domnului
Preste tine a strălucit.

Aci culmină bucuria marelui prelat; aci este coróna faptelor sale.

Frumose și mărețe fapte aceste și multe altele, pe cari nu le-am amintit!

Prin ele și-a câștigat sie-și nemurirea, ăr noue ne-a deschis calea spre o nouă viață.

Cum vom pută noi mai bine răspăli atâte binefaceri?

Eu cred, că numai așa, dacă ne vom nisui a-l avé pururea de model în faptele noastre, și dacă pe fundamentul așezat și croit de densusul cu demnitate vom continua a clădi acel edificiu cultural, pe care cu toții îl dorim.

Să rugăm deci spiritul lui, că precum în momentul de față ne-a adunat și unit într-o serbarea amintirii sale, așa să ne întrunescă în toate întreprinderile noastre și să ne umple de iubire spre mai ușora lor îndeplinire, căci scris este:

„Când veți sta toți pentru unul și unul pentru toți, atunci și porțile infernalului se vor sfărâma înaintea voastră” și atunci vom pută esclama cu poetul:

„Viitor de aur țara noastră are
„Și prevéd prin secolii a ei înălțare.”

*) Nicolae Popea: „Vechea Metropolie.”

Loterie.

Sâmbătă în 28 Decembrie 1889.

Buda: 87 31 45 62 11

Nr. 284.

[249] 3-3

CONCURS.

Prin acesta se escrie concurs pentru ocuparea postului de protopresbiter în tractul Unguraşului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia arhidiececană „Telegraful român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Venitele ordinare ale parohiei de clasa III-a din Unguraş, carea este designată de parohie protopresbiterală; fiitoriul protopresbiter însă şi va putea ocupa parohia numai după ce ea va deveni vacantă, fiind de present ocupată în mod definitiv;

b) venitele proprii protopresbiterale, care constau din paşalul anual de cancelarie, ce se dă din mijloacele arhidiececane, din tacele ordinare ale visitaţiunii canonice, şi ale visitaţiunii scolelor, din tacele ordinare dela nupturienţi şi din alte venituri accidentale, computându-se toate celea de sub b) aprosimativ la 470 fl.

Aspiranţii la acest post de protopresbiter au a subterne concurselor Venerabilului consistoriu arhidiececan în termenul indicat, instruite cu documentele necesare despre calificaţiunea normată în § 53 al statutului organic şi în concludul congresual Nr. 111 din anul 1888, având a alătura şi o tabelă de calificaţiune după rubricile indicate în § 12 al regulamentului congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiter.

Din şedinţa comitetului protopresbiter al tractului Unguraşului, ținută în Fizeş Sânpetru, la 29 Octobrie 1889.

Pavel Roşca, *Ioan Andreiu,*
adm. ppresbiter. notariu.

Nr. 8163 Plen.

Concursul acesta se aprobă şi se dă spre publicare.

Sibiu, din şedinţa plenară, ținută la 4 Decembrie, 1889.

Consistoriul arhidiececan.

[251]

3-3

CONCURS.

Pe baza statutului organic § 63 combinat cu § 23 punct 5 şi a regulamentului pentru procedură la alegerea de ppresbiter votat de congresul naţional bisericesc al metropoliei ortodoxe române din Ungaria şi Transilvania sub Nr. 136 protocolar din 1888 prin acesta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de ppresbiter în tractul Făgăraşului.

Fiitoriul protopresbiter ca atare va fi totdeodată şi paroch în locul central al tractului, anume în parohia din Făgăraş.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele protopresbiterale, care stau din paşalul de cancelarie din fondul Rudolfin arhidiececan şi din tacele usuate până acuma ce curg pentru şedulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuale, pentru procese divorţiale şi pentru alte speciale funcţiuni ppresbiterale.

b) venitele parohiei de clasa III-a din Făgăraş.

Concurenţii au să documenteze calificaţiunea prescrisă în concludul congresual Nr. 111 din 1888, având să subscrină de odată cu concursul lor şi o tabelă de calificaţiune după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiteri § 12.

Concursul instruite cu toate documentele necesare să se subscrină la Venerabilului consistoriu arhidiececan în Sibiu în restimp de 30 zile computate dela prima zi, ce urmăze după publicarea acestui concurs în foia „Telegraful Român“.

Concursul intrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

Făgăraş, din şedinţa comitetului protopresbiter al tractului Făgăraş, ținută la 24 Novembre st. v. 1889.

Preşedinte: *Notariu*
Iuliu Dan, *Ioan Degenariu,*
adm. prot.

Nr. 8203 Plen.

Concursul acesta se aprobă şi se dă spre publicare.

Sibiu, din şedinţa plenară, ținută la 4 Decembrie, 1889.

Consistoriul arhidiececan.

[250]

3-3

CONCURS.

Pe baza statutului organic § 63 combinat cu § 23 punct 5 şi a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter votat de congresul naţional bisericesc al metropoliei ortodoxe române din Ungaria şi Transilvania sub Nr. protocolar 136 din 1888 prin acesta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Cluşului

Fiitoriul protopresbiter ca atare va fi totdeodată şi paroch în locul central al tractului, anume în parohia din Cluş-cetate.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele protopresbiterale, care stau din paşalul de cancelarie din fondul Rudolfin arhidiececan, şi din tacele ce incurg pentru şedulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuale, pentru procese divorţiale şi alte speciale funcţiuni protopresbiterale;

b) venitele parohiei de clasa III din Cluş-cetate, la care e computată şi locuinţa în natură.

Concurenţii au să documenteze calificaţiunea prescrisă în concludul congresual Nr. 111 din 1888.

Concursul instruite cu toate documentele necesare să se subscrină la Venerabilului consistoriu arhidiececan în Sibiu, în restimp de 30 zile computate dela ziua, ce urmăze după prima publicare a acestui concurs în foia „Telegraful român“.

Concursul intrate după expirarea termenului nu se iau în considerare. Cluş, din şedinţa comitetului protopresbiter al tractului Cluş, ținută la 3 Novembre 1889.

Preşedinte: *Notariu*
Tuliu Roşescu, *Georgiu Prigónă,*
adm. ppresb.

Nr. 8014. Plen.

Se aprobă şi se publică cu acel adaos, că concurenţii mai au să ascrină deodată cu concursul lor şi o tabelă de calificaţiune după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiter, § 12

Sibiu, din şedinţa plenară, ținută la 4 Decembrie, 1889.

Consistoriul arhidiececan.

Nr. 410

[253] 2-3

CONCURS.

Pre baza aprobării Venerabilului consistoriu arhidiececan din 24 Octobrie 1889 Nr. 6963 B. şi a contelegerii cu comitetul şi sinodul parochial se publică concurs, pentru întregirea postului de paroch în comuna bisericescă gr. or. Peleş de clasa III din protopresbiteratul Câmpenilor, cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Acest post este împreunat cu un venit de 402 fl., staverit de comitetul şi sinodul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post să subscrină concursul lor cu documentele cerute de legile din vigore subscrisei oficiu până la termenul cuvenit. Oficiul protopresbiter al gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 1 Decembrie, 1889

Romul Furduiu,
protopresbiter.

Nr. 797

[252] 2-3

CONCURS.

Lângă bătrânul şi neputinciosul paroch şi fost administrator protopresbiter Artemiu Crişan din Sânbenedic, tractul Târnavei inferioare, prin acesta se escrie concurs de capelan cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

1. Casa, curtea şi grădina parochială, în mărime de 890 °□, pivniţă cu şopru şi şură în folosul parochului actual până trăesce fl. 100.—

2. Porţiunea canonică comasată: arătoriu şi fânaş în mărime de 7 jugere 817 °□, din cari 3 jugere 1208 °□ rămân în folosinţa parochului actual până trăesce; totul computat cu venit de fl. 150.—

3. Folosinţa cimiteriului nou de 2 jugere 613 °□, cu venit de . . . . . fl. 35.—

4. Casa cu 3 încăperi, curtea şi cimiteriul vechiu din jurul bisericeii, în mărime de 725 °□ în folosul capelanului până la mărtea parochului actual, computeate cu venit de . . . . . fl. 30.—

5. Dela 60 familii câte o ferdelă cucuruz sfârmit à 1 fl. . . . . fl. 60 —

6. Dela 90 familii câte o zi de lucru à 20 cr. . . . . fl. 18 —

7. Toate celelalte venituri statorite în şedinţa sinodului parochial din 28 Novembre a. c. computeate în sumă de . . . . . fl. 193 —

Suma totală . . . . . fl. 624.—

Subtragându-se venitele rezervate pentru paroch de sub punctul 1 şi 2 175 fl.; rămân pentru capelan 449 fl.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan au să trimită suplicele lor la oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Târnavei inferioare în Cetatea de baltă (Kükülóvár) instruite cu documentele necesare conform „Statutului organic“ şi a legilor în vigore până la termenul suscitât.

Dela concurenţii se recere să se prezenteze odată ori de două ori în comună, spre a-şi arată desteritatea în tipic şi cântările bisericesci.

Sânbenedic, 29 Novembre, 1889.

Pentru comitetul parochial:
Artemiu Crişan, *Solomon Crişan,*
preşed. comit. parochial. notariu.

In contelegerie cu oficiul protopresbiter al concernente.
Cetatea de baltă, 30 Novembre, 1889.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Lr. 490.

[255] 1-3

CONCURS.

Pe baza incuviinţării Preavenerabilului consistoriu dto 24 Octobrie Nr. 7110 B. a. c. prin acesta se publică concurs pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch Anghel Filimonescu din Renghet, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Jumătate din venitul anual de 464 fl. 32 cr. al parohiei de clasa a III a Renghet.

Doritorii de a ocupa acest post au a-şi aşterne suplicele lor instruite conform legilor din vigore, la subscrisei oficiu protopresbiter, până la termenul susindicat.

In contelegerie cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiter al gr. or. al Geogiului II.

Săcărâmb, 8 Decembrie, 1889

Sabin Pîso,
protopop.

Nr. 381

[254] 2-3

CONCURS.

Neputându se conferi, din lipsa de concurenţi, cele două ajutóre de câte 100 fl. pe an, pentru care s'a publicat concurs sub Nr. 311/1889,

pt. III prin acesta se escrie de nou concurs la două ajutóre à fl. 100 pe an, pentru tineri, cari ar voi a se perfecţiona în o măestrie de lemnărie mai perfecţionată, facerea de cruci şi colonade, şi învăşie de case după sisteme moderne, sculptură în lemn sau strugărie mai perfecţionată.

Aspiranţii la aceste ajutóre au să trimită suplicele lor la Comitetul Asociaţiunii transilvane în Sibiu până la 1 Februarie 1890, însoţite de următoarele documente:

a) Atestat pe botez în original sau în copie legalisată;

b) Atestat despre cursurile scolare absolvate înainte de a intră la învăţătura la una din specialităşile de lemnărit, amintite mai sus. Atestate de clase inferioare clasei a IV a elementară nu se vor luă în considerare;

c) Atestat, că se află lucrând la vre-un măestru sau institut de această specialitate şi cu ce succes;

d) Atestat de sărăcie sau de orfan, dacă concurenţul este orfan;

e) Atestat de moralitate dela autorităşile competente;

f) Adeverinţa dela părinţi sau tutori, că se deobligă a lăsa pe fi sau pupili lor la învăţătura până se vor fi perfecţionat pe deplin.

Se însamnă, că între concurenţii cu calificaţiunea egală se vor preferă tinerii născuţi în munţii apuseni ai Transilvaniei.

Din şedinţa comitetului Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român, ținută în Sibiu la 21 Decembrie n. 1889.

G. Barişiu, *Dr. I. Crişian,*
presedinte. secretariu II.

Nr. 539.

[256] 1-1

Publicaţiune.

Prin sentinţa Preavenerabilului consistoriu arhidiececan ddo 28 Novembre a. c. Nr. 7906 B. George Căndea din Sărata este despărţit legal de pribegita lui soşie Paraschiva Paştea tot din Sărata; ceea ce în sensul § 124 din procedura în cause matrimoniale din 1878 se aduce la cunoscinţa publică.

Avrig, 17 Decembrie, 1889.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Avrigului, ca for matrimonial de prima instanţă.

Ioan Căndea,
protopresbiter.

Nr. 540.

[257] 1-1

Publicaţiune.

Prin sentinţa Preavenerabilului consistoriu arhidiececan ddo 28 Novembre a. c. Nr. 7905 B. Joana Jacob din Sebeşul inferior este despărţită legal de pribegitul ei bărbat Toma Relea tot din Sebeşul inferior, ceea ce în sensul § 124 din procedura în cause matrimoniale din 1878 se aduce la cunoscinţa publică.

Avrig, 17 Decembrie, 1889.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Avrigului, ca for matrimonial de prima instanţă.

Ioan Căndea,
protopresbiter.

Sz. ad 5481/89 polg.

[258] 1-3

Hirdetmény.

Az oláh-sályi általános határ tagosítási ügyben az előmunkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselő rendezése, működő mérnök választása és a költség előirányzat elkészítése végett határidőül **1890 évi január hó 27 napjának d. e. 10 óráját** O. Sályi községben a falusi bíró lakására tűztem ki, mikorra az összes érdekelteket azzal idézem meg, hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Erzsébetváros, 1889 évi december hó 22 én.

A kir. tszék kiküldött bírája.

Kelemen,
kir. tszéki eljáró bíró.